

SLOVENSKI NAROD.

Izjaja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske države za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od petersborske petiti-vrate po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Spreobrnjeni Šuklje.

I
Dne 13. avgusta anno Domini 1903. se je v Ljubljani sicer ne javno, pač pa vzpričo zaupnikov katoliške stranke izvršilo slovesno spreobrnjenje dvornega svetnika Šukljeja. Mož, ki je skoro četrto stoletja visoko držal zastavo liberalizma, ki se je boril z vneto in vstrajnostjo, kakor jo dajeta samo globoko prepričanje za zmago liberalnih načel, ta mož je dne 13. t. m. javno preskočil v tabor one stranke, katero je skoro četrto stoletja neizprosno pobijal, in ki mu je to nasprotje vračala z najstrupenejšim sovraštvom.

Taki slučaj, kakor je Šukljejevo politično spreobrnjenje, so redki. Zgodi se pač, da se odcepljajo ljudje od stranke, s katero so dolgo časa hodili in da prestopajo k nasprotni stranki, ali tako delajo navadno le politični maroderji, ljudje, ki iščejo v politiki svojo korist, možje, ki se pridružujejo različnim strankam iz egoističnih nagibov. Kdor kaj dá na moško čast in na moški ponos, tisti ne postopa tako, nikdar in za nobeno ceno.

Zgodi se večkrat, da pride kak politik v položaj, da se več ne strinja s svojo stranko in da mu njegovo prepričanje ne dopušča, da bi še dalje ostal pri svoji stranki. A če je dotičnik mož v pravem pomenu besede, izvaja iz tega naravno konsekvenco in se umakne iz političnega življenja ali ustanovi svojo posebno stranko, nikdar pa se ne poniža tako globoko, da bi preskočil v tabor svojih sovražnikov. Samo v časih kondotijerov se je primerjalo, da je kak vojskovedja služil danes temu vladarju, jutri pa drugemu, a to so bili ljudje, ki so svoje meče prodajali, kdor jih je bolje plačal....

Šuklje se je torej spreobrnil. Pripravljali so se dolgo časa na ta korak. Že pred tremi leti je razglasil, da se je v njem izvršil notranji prevrat, da se prišteva zopet ogromnemu krogu vernih katoličanov, da

izpolnjuje cerkvene zapovedi in verske dolžnosti. A tedaj je imel še namen, ostati zvest sam sebi in ponosno je na adresu dr. Šusteršiča pisal: »Ničesar ne zahtevam od nikogar, najmanj od privržencev Vaše stranke, g. doktor!« In ne tri leta po tej izjavi je Šuklje stopil pred zaupnike tiste stranke, ki jo vodi dr. Šusteršič; pred tremi leti je Šuklje rekel, da bi najmanj od privržencev dr. Šusteršiča kaj zahteval, sedaj pa je ponižno ob roki dr. Šusteršiča stopil pred te iste ljudi in jih prosil zaupanja in mandata.

In s smelostjo, ki more računati le na politično kratkovidnost in neizobraženost, se upa Šuklje sedaj zahtevati, da se pravzaprav ni čisto nič spremenil in da se niti za las ni umaknil od svobodomiselnega stališča, ko se je z liberalca prelevil v klerikalca. Ta isti Šuklje pa je še l. 1900, spominjajoč se svoječasnega, tako žalostnega razpada »sprave« dobro vedel, da sta liberalizem in klerikalizem nasprotji, med katerima ni mogoče sporazumljenja. Šuklje je takrat na shodu v Novem mestu dejal, da je bil on edini, ki je odsvetoval od sprave, češ, »Vaša sprava ne bo držala, kajti razdvajajo nas ne le osebnosti in malenkosti te baže, temveč svetovni nazori.« Takrat je bil Šuklje prepričan, da med svobodomiselnim in klerikalnim stališčem zeva nepremosten prepad, da ju ločijo svetovni nazori, sedaj pa hoče javnosti natveziti, da se je v njem izvršil notranji prevrat, vsled katerega je postal klerikalec, obenem pa da se ni niti za las umaknil od svobodomiselnega stališča!!

Šuklje se je v tem oziru zaman trudi. Tega ne bo nikomur na Slovenskem dopovedal. Take fraze so morda vlekli pred 25 leti, dandanes pa ne vlečejo več, ne pri klerikalcih, kaj še pri liberalcih. Črn in bel obenem ne more nihče biti, a kdor to poskuša, doseže samo — Heiterkeits-erfolg.

Šuklje se je zapisal klerikalcem

in dobi iz njihovih rok mandat. To je dejstvo, s katerim moramo računati. Če je njegovo spreobrnjenje pristno ali če je le maska, to nas ne zanima, to je sedaj samo stvar klerikalcev. Zaupali mu niso nikdar, ker jih je prevečkrat speljal na led, in mi tudi ne verjamemo, da mu sedaj zaupajo. A potrebujejo ga, ker so jo s svojo politiko zavozili, ker nimajo ne enega boljšega političnega talenta in ker potrebujejo človeka, ki njihov voziček potegne iz barja, v katerem tiči.

In Šuklje? Da bi se bil res spreobrnil, tega nismo nikdar verjeli in tega tudi danes ne verjamemo: Človek lahko spremeni svoj nazor v kaki konkretni stvari, ali svetovnih nazorov, vodilnih načel, ki si jih je pridobil v dobi moške zrelosti, teh ne spremeni in teh se nikdar več ne otrese. Tako je tudi s Šukljejem. V svojem srcu je Šuklje danes isti liberalce, kakor je bil pred leti, a oblekel je črno kuto, ker ima svoje posebne namene. Kakšni so ti nameni, to je za nas postranska stvar. Pred sabo imamo Šukljeja kot bodočega poslanca klerikalne stranke, kot poslanca, ki v klerikalni stranki ne bo igral zadnje vloge, in to je vzrok, da si hočemo ogledati programatični govor, ki ga je imel na dan svojega spreobrnjenja 13. avgusta anno Domini 1903.

Ustaja v Macedoniji.

Ruski minister zunanjih zadev je brzojavil kmalu po umoru ruskega konzula Rostkovskega ruskemu poslaniku v Carigrad sledeče: »Niti izraz sultanovega obžalovanja, niti obisk princa Ahmeda, izraz sočutja velikega vezirja, ministrov in drugih dostojanstvenikov niso dovoljno zadovoljenje. Car je pokazal pri umoru Šerbine popustljivost, ker je bil morilec Albanec, žigar pleme se je puntalo zoper vladu. Monastiško hudo delstvo ima povsem drugačen značaj ter zahteva najstrožjo kazen. Vsled tega zapoveduje car odkloniti vsakršne

prazne obljube. Stavijo se sledeče zahteve: neodložljivo in najstrožje kaznovanje morilca; predložiti se mora takoj resnični izkaz, da je monastiški vali res pregan. Takoj se morajo strogo kaznovati vsi vojaki in civilni uradniki, ki so odgovorni za umor. Za splošno pomirjenje v vilajetu se zahteva: Vsi turški uradniki, ki sta jih ruski in avstrijski konzul na potovanjih spoznala, da kruto postopajo, se morajo takoj najstrožje kaznovati. Odslovljeni Izmail Hakki, o katerem se je naknadno ugodno izvedelo, naj se zopet umesti. Tisti kmetje, ki so ruskim in avstrijskim konzulom izpovedali o turških grozodejstvih ter so bili vsled tega zaprti, se morajo takoj izpustiti. Upravni uradniki v Solunju in Prizrendu, o katerih so se razkrile zlorabe, se morajo takoj odstaviti in kaznovati. Končno se morajo nemudoma imenovati tuji častniki k orožnikom in policiji, da se pomiri prebivalstvo.«

Da bi si pa bolgarska vlada in ustaši ne delali prevelikih upov, obvestil je Lambadorff obenem tudi ruskega zastopnika na Bolgarskem, naj se ruske zahteve nikar ne tolmajo kot pospeševanje revolucijske agitacije.

Sultan se bo pač težko odločil za ruske zahteve, a obljubil bo vse ter navidezno tudi dal izvršiti, kajti v Sebastopolu so pripravljene štiri ruske oklopnice, štiri torpedovke in šest čolnov za polaganje razstrelb, da odrinejo proti Bosporu.

Nele med ustaši, tudi med turškim prebivalstvom je zavladala bojevitost. Mohamedanci so brzojavno zaprosili sultana za dovoljenje, naj bi se smeli oborožiti ter skupno zasledovati ustaše.

Bolgarski ministrski predsednik je baje izjavil avstrijskemu zastopniku da Bolgarska ne more več mirno gledati grozodejstev. Bolgarska vlada je naročila pri neki dunajski tvrdki 15 milijonov patron. Obenem je izročila tujim zastopnikom spomenice, v kateri hudo obsoja Turke. Turška je kriva vseh

pobojev, umorov, ropanja, ona zapira šole in cerkve, prodaja bolgarska posestva turškim naselnikom, uničuje bolgarske trdnje itd. 2800 Bolgarov sedi v ječah.

O razmerah na Srbskem.

Iz Srbije se piše, odkar se je izvršil državni prevrat, vrlo mnogo; največ pa pišejo razne nemške in židovske novine, ki vse slikajo položaj na Srbskem z najtemnejšimi barvami in se na vse načine trudijo, da bi Srbijo in srbske rodoljube spravile ob ves ugled pred civiliziranim svetom. To pa jim je tem lažje, ker umejo umor Aleksandra in Drage na najspretnjši način izkoriščati v svoje umazane namene.

Mi Slovenci smo navajeni, da crpamo našo sodbo o srbskih razmerah ponajveč iz takih listov; posledica tega je, da smo o odnosu napadeno informirani in da celo mi gledamo na dogodke v Srbiji s po-barvanimi nemškimi naočniki.

Včeraj je priobčil v Zagrebu izhajajoči »Novi Srbobran« vrlo zanimiv dopis iz kraljevine Srbije, ki nam podaja povsem drugo sliko o odnosu, kakor smo jo sicer navajeni zreti po židovskih in nemških listih.

Dopisnik pravi, da bo doba kralja Milana in kralja Aleksandra zabeležena na večne čase s črnimi črkami v srbski povestnici. Dokler sta vladala ta dva, imeli so vsa oblast v rokah najhujši vrгови srbskega imena, gospodarili so lopovi, a Srbstvo je plakalo. In tako se je dogodilo, da je značilo Aleksandrovo življenje smrt Srbije. In kdor se nad umorom zgraža, naj pomisli, da-li bi bilo bolje ubiti narod, da živi kralj, ali da pogine kralj, da ostane narod živ in zdrav? Poleg živega kralja Aleksandra ni mogla ostati zdrava in živa Srbija! Zato se je morala izvršiti operacija, zato je moral pasti Aleksander, da se domovina reši zla.

LISTEK.

Iz skritega življenja...

Spisal Borisov.

(Konec.)

Včasih sta posedavala zvečer zdaj za župniščem v vrtu na klopici ter prijazno govorila.

Pregrešni ljudje pa so začeli celo praviti, da je goloobritec sedel prav poleg nje in jo držal okrog pasu.

Pol leta je bila v onem župnišču in že so se začele kazati slabe posledice pregrešnega občevarja ljudi božjih. Zapustila je kmalu župnišče in se preselila v mesto.

A vedela je za to že cela fara. Pregrešni ljudje so pa govorili: »Ta fajmošter bo pa mnogo semen zapustil!« Drugi, ki so vse bolj naravnost povedali, so pa rekli: »Kmalu bo dobil fajmošter še eno kuharico ali pa hlapca, katerega bo menda strašno težko videl, ker ga ne bo mogel spraviti s pota. Je že tako! Gosposki svet je tudi pregrešen!«

Tako nekako mi je pravila ženica.

Takrat pa je v meni nekaj vzkipelo. Ne vem, kaj je bilo pravzaprav. Začel sem sovražiti svet, posebno ono vrsto ljudi, med katerimi je tudi moj — oče.

Začel sem živeti ono potepinsko življenje, katerega se človek tako težko odvadi. Postopal sem po ulicah, namesto da bi delal, klel in se vlačil po noči po predmestnih beznicah. Ker od zraka vendar nisem mogel živeti, sem začel polagoma — krasti. Kaj sem pa hotel? Če sem se le vsedel k delu, sem nestrpno čakal trenutka, ko bom zopet prost, da bom šel k vagabundom v predmestno beznico, kjer smo se shajali slednji dan.

Tako sem se navadil polagoma krasti. Sprva sem bil neroden, kajti zaprl so me pri prvi tatvini. Pa vaja in izkušnja izučita človeka.

Poznal sem gospoda, ki je stanoval v pritličju, nedaleč od beznice, kjer se je shajal cvet mestnega vagabundstva.

Nekoč zvem, da je šel za par dni na deželo. Zdelo se mi je, da

mora imeti ta človek denar in sicer doma v stanovanju. Preskrbel sem si ponarejenih ključev. Nekega večera me ni bilo k tovarišem. Pripravljali sem se za prvo večjo tatvino. Proti polnoči sem poskusil svojo srečo. Tiho in počasi se splazim v sobo, vse preobrnem ter dohim nazadnje v pisalni mizi srebrno uro z verižico in nekaj goldinarjev. Vendar toliko ne, kolikor sem pričakoval. Splazil sem se ven ter srečno odnesel pete.

Pa kakor nisem imel še nikjer sreče, tako tudi tu ne. Zalotili so me, ko sem hotel črez nekaj tednov prodati uro. Urar mi jo je vzel ter rekel, naj počakam, da se prepriča, koliko odstotkov srebra ima v sebi. Šel je v sosednjo sobo ter kmalu prišel z redarjem, ki me je odpeljal. Pripoznal sem vse. Kako so mi tako hitro prišli na sled, mi je še sedaj uganka.

Več kot dve leti sem bil zaprt. Sprva sem bil zelo težko v ječi, a kmalu sem se privadil. Saj sem imel marsikaj, kar sem prej pogrešal. Le svobode — te ni bilo, a po tej sem najbolj hrepenel.

Ko so me spustili, sem začel živeti ono staro življenje. Nekaj časa sem pač služil pri bogatem kmetu, a na kmetih mi ni ugajalo. Prišel sem zopet v mesto.

Lansko leto na praznik vseh svetnikov sem hodil po pokopališču. Nisem prišel molit, pa bi tudi ne hotel, če bi tudi znal... Kaj mi pomaga?

Hodil sem kar tako semtertja, ker nisem imel drugega opravka.

Ko mislim iti ravno domov, dohim pred pokopališčem svojo mater, zavito v stare cape. Pogleda me, namigne in reče naj grem za njo. Pelje me na konec pokopališča.

Tam pa se naenkrat ustavi, naredi satansko-divji obraz, se zakrohota, pokaže na črno opravljenega človeka, ki je stal poleg belega, marmornatega spomenika ter reče: »Vidiš ga... onega! Vtisni si ga v spomin, oni je, zadavi ga, jaz ga ne morem, stara sem, beračica!« In odšla je hitrih korakov. Jaz sem pa gledal in gledal, svetilo se mi je v glavi, šel sem k njemu, ga dobro pogledal in plunil predenj.

Tisto noč nisem šel domov spat.

Vlekel sem se pod drevo zunaj mesta in tam zaspal. Ko sem zjutraj vstal, so me noge komaj držale. Moči so mi začele pešati. Moral sem ostati doma. Ker sem lažje sedel kot ležal, sem vzel od dolgega časa v roko pero in začel pisati, kar sem doživel.

O, da bi bil jaz ostal pošten človek, da bi bil moj oče pošten! Učen gospod bi bil jez.

Par let sem hodil v šolo, potem sem bil, vendar poleg tega vedno najboljši učenec v vseh razredih ljudske šole.

Pa saj ne bom dolgo več... Če ne grem tako s sveta, si bom pa sam pomagal... Tako ali tako — pač vseeno! Še visoki gospodje, pametni ljudje, se sami končajo. Zakaj bi se ne capin, ki mu ni živeti?...

Tu se zapisnik neha. Nisem poznal človeka, ki je to pisal. A, da je mrtev, sem se prepričal.

Koncu zapisnika je namreč njegov podpis. Pred časom sem pa bral po časopisih, da se je ustrelil dotičnik na grobu svoje matere, a da je vzrok neznan...

Razume pa se, da se vse ono zlo, kar ga je zadal on in njegov oče Srbiji, ni moglo popraviti v eni noči. V to treba časa! Ali je bilo to do sedaj mogoče? Ne, ker še ni ustavnega stanja. Ustavno stanje pa ni mogoče brez skupščine, voljene po novi ustavi. Dokler se skupščina ne sestane, ne morejo nastopiti urejene razmere. Zato je do tega časa stanje v Srbiji, ker ga je povzročila revolucija, — revolucionarno. In ako se to vpoštevata, se mora vsakdo srbskemu rodoljubu naravnost diviti, da je v Srbiji tudi v dobi revolucionarne vlade mir in red, kakor boljši biti ne more.

Po prevratu dne 11. rožnika, so častniki izročili vladno moč iz naroda, ne pripadnikom ene politične stranke, ampak uglednim osebam vseh strank. V vladu so bili torej poklicani možje s celo nasprotnimi političnimi nazori. Ta vlada je bila dobra za tisti trenutek, ne pa za nadaljnje delovanje. Naj se pomisli, ali bi se mogla na Ogrskem držati le 24 ur vlada, v kateri bi sedeli Khuen, Banffy, Barabas, Ugron, Apponyi, Fejervary! A v Srbiji se je taka vlada, v kateri so bili zastopniki najrazličnejših strank, vzdržala do danes. Da pa je sedaj odstopila, je popolnoma naravno in se to dejstvo ne more pripisovati kakim izvanrednim krizni, kakor to trdi Srbiji sovražni listi.

Tako piše ugleden srbski politik in priznati se mu mora, da so njegova izvajanja povsem verojetna, da nimamo vzroka o njih resničnosti dvomiti. Želimo pa, da bi vlada, ki je sedaj prevzela državno krmilo, vodila toliko težko izkušeno Srbijo po potu pravega napredka k notranji konsolidaciji in k vsestranskemu blagostanju.

Politične vesti.

— Deželni zbori. Kakor poročajo oficijozni listi, se bo več deželnih zborov sklicalo v septembru k zasedanju.

— Kongres čeških agrarcev, ki se je vršil dne 16. t. m. v Pardubicah, je sprejel resolucijo, v kateri se protestuje proti uvozu tujezemskega žita. Za tak uvoz se zahteva visoka carina. Nadalje se zahteva reforma žitne trgovine ter se vlada poziva, naj uvede enoten kilometarski tarif ter zniža železniške tarife za kmetijske izdelke.

— Kriza na Ogrskem. Sedaj so se začeli tudi vladni prijazni okraji zavzemati za narodne koncesije, in ako bi se parlament razpustil, ne da bi izvedel te koncesije, ostala bi vladna stranka pri novih volitvah v manjšini. Grof Khuen je že dobil z Dunaja imenik parlamentarcev, katere želi kralj sprejeti v avdijenci.

— Vladarski obiski. Angleški kralj Edvard pride na Dunaj dne 30. t. m. ter ostane tam do 3. septembra. — Ruski car pride v Rim

med 15. in 20. oktobrom. Iz Rima se poda v Florencio, kjer bo prisostvoval posvečenju ondotne ruske cerkve.

— Še eden ruski konzul izginil. Razširja se vest, da je ruski konzul v Solunu, Giers, pred par dnevi izginil. Generalni nadzodnik Hulmi-paša je ukazal, da morajo konzule čuvati straže doma in na potovanju.

— V novem srbskem ministru ni nobenega radikalca več. Pravosodni minister Jovanović je bil leta 1898. belgrajski župan; vojni minister Solarović je bil prvi adjutant kralja Aleksandra do njegove oženitve; finančni minister Borisavljević je precej dober pisatelj; naučni minister Ruzić je bil za časa nagle sodbe obsojen v dveletno ječo.

— Sv. sinod za žide. Predstojništvo ruske pravoslavne cerkve je določilo, da morajo duhovniki, ako se kje pokaže mržnja zoper žide, takoj s prižnice ljudstvo poučiti, da je nastopanje zoper žide nevredno pravoslavnih kristjanov, ker so židje ravno tako podaniki carjevi kakor kristjani.

Dopisi.

Iz Mirne peči. V »Slovenskem Narodu« z dne 7. avgusta t. l. št. 181 nabaja se dopis, v katerem je med drugim rečeno: Pri vsem tem pa ne smem pozabiti, da se je naš kaplan Majdič zameril teti Franci in da zaradi tega ne sme več pri župnikovi mizi jesti, ampak je prav lepo prosil gospoda nadučitelja, da ga je na hrano vzel itd. Nadučitelj namreč nima gospoda kaplana na hrani in ga ta tudi nikdar prosil ni za njo; kaplan še vedno pri mizi gospoda župnika je. Nadučitelj nima gostilne, da bi hrano komu, najmanj pa kaplanu, dajal in bi moral morda celo patent plačevati. Tukaj je dovolj ali še celo preveč gostilen in ni treba, da bi nadučitelj gosliništva igral. Ali se je gospod kaplan kuharici teti zameril, nadučitelju ni znano; znano pa mu je, da sta gospod župnik in kaplan prav dobra prijatelja, boljša kot nadučitelj in kaplan. Čemu nadučitelja pritiskati, ki se le za se briga in nič za drugo.

A. Požar.
nadučitelj.

Iz II. Bistrice. V petek, dne 14. avgusta, ob 11. uri ponoči je preminol v Ilirski Bistrici po dolgi in mučni bolezni vrli narodnjak, posestnik in veletrgovec gospod Ivan Tomšič v 50. letu svoje starosti. Pokojnik je bil v obče znan kot blaga duša. Prvi trenutek prikupil se je vsakomur. Kot veletrgovca — Ivetova trgovina je jedna največjih med Reko in Trstom — pomagal je rad našemu ubožnemu kmetu. Dokler mu niso opešale moči popolnoma, je preprečevalno in z vedno še mladim ognjem ognem kaj rad občeval z našimi trpini. Saj je pa tudi bil znan pokojnik »Ive« po celem Notranjskem kot prijazen in postrjeljiv trgovec. Gledljivo je bilo videti, kako so v njegovi bolezni od blizu in daleč povpraševali o njegovem zdravju. Pokojnik je bil odločen pristati na rodno-napredne stranke. Ista ga boče pač težko pogrešala. Ni se sicer

silil v ospredje, tembolj je ob času volitev z vso energijo deloval v narodno-naprednem smislu. V arcu pokojnikov je živo žarela ljubezen — do milega slovenskega naroda. — Omeniti nam je še prisrčno gostoljubnost pokojnikove. S kako od kritičnim veseljem je sprejel vsakogar! Ljubezniv je bil z vsakim gostom, vsak človek mu je bil ljub, za vsakega je imel prijazno, sočutno besedo! Vsakdo, ki je imel priliko, sedeti pri njegovi mizi, pač ohrani v blagem spominu ure, ki jih je preživel ob strani ljubeznivega »Ivetca«. S Tomšičem, ki zapušča vdovo s štirimi otroci, preminol je uzoren rodoljub, vzgleden trgovec, ki je slovel po celi Kranjski in bil povsod čislán. Kako je bil pokojnik priljubljen, pričal je sijajen pogreb. Raven mnogo gospode in ognjegeškega društva spremljala je pokojnika nešteta množica k zadnjemu počitku. Vrlemu narodnjaku pa klidem ob odprtem grobu z Gregorčičem vred:

Umrl je mož! — Ne, ni umrl,
Oči le časno je zaprl,
Da se po trudu in po boji
Oddahne v blaženem pokoji.

A. L.

Ustanovitev Murskega Sokola v Ljutomeru.

Ob prekrasnem vremenu, sredi vinorodnih gor in rodovitnega murskega polja, v prijaznem Ljutomeru, kjer se je vršil leta 1868 prvi slovenski tabor, dvignil je Sokol svoja krila ter ponosno vzletel. Murskega Sokola I. občini zbor vršil se je 15. t. m. v prostorni telovadnici okoličanske slovenske šole nad Ljutomerom v navzočnosti 58 izvršujočih članov, 10 odposlancev Sokolskih društev v kroju iz Varaždina, Celja, Ljubljane in Idrije, mnogo drugih prijateljev mladega Sokola, okoličanske mladine, vrlega dijaštva, zastopnikov Triglava, Slovenije in Bodočnosti. Dr. Chloupek srčno pozdravi vse navzoče, povdarja, da priča mnogobrojna udeležba, da je zanimanje za Sokola veliko. Pozivlja zbrane, naj bi se po nazorih Fügnera in Tyrša vsi složno trudili v blagor slovenskega naroda ter tako uspešno bližali se sokolskemu cilju. Pri volitvi so bili zvoljeni: starosta dr. Karol Chloupek; podstarosta Ludovik Babnik; načelnik Anton Misja ml.; odborniki: Anton Misja st., sorodnika pokojnega kardinala; Franjo Sever, Franc Schneider, Joško Rajh, Josip Mursa, Jožef Jelen; namestniki Matjaš Lebar, Janko Divjak, Anton Božič ml.; pregledovalca računov Fran Zacherl in Janko Karba.

K sklepu se zahvaljuje izvoljeni starosta za čast, trdeč, da je prevzel veliko breme, katero bo pa mogel le zmagovati, če ga bodo vsi podpirali z veseljem in bratsko delavnostjo ter ključev nevtrastno naprej, na resno delo. V dobre pol ure je bil ta stvaren občini zbor končan. Popoldne je bila slavnost zunaj trga na posestvu g. Kukoveca. Od vseh strani prihaja ljudstvo, od najvzhodnejših krajev slovenske zemlje, iz Medjimurja, od ogrskih mej. Peč in na odličnih vozovih, vpreženih celo v četver z iskrimi konji hitijo slovenski seljaki na kraj narodnega navdušenja. Vsa si je pripel slovenski znak. Dekleta trobojne pasove, matere so vpile hčerkam slovenske trakovne v kite, dečki in mladenci, možje in starčki prepeli so si prsa svoja s trobojnicjo. Prišla so vrta dekleta iz trga in okolice v tamošnji slikoviti narodni noši, v modrih svilnatih krilih. Devet gasilnih društev prihitelo je od vseh strani. Okoličanska godba

zaigra, na oder stopi starosta dr. Chloupek, pozdravi nad 3000 zbranih Slovencev, goste Sokole in navzoče deželne poslance, povdarja, da je Murski okraj storil svojo dolžnost, ko je ustanovil Murskega Sokola.

Dan ustanovitve je naš narodni praznik. Želi, da bi duh Tyrša in Fügnera prevel naše vrste, da bi spremeljala Bog in sreča junaška Sokole na njegovih potih. Udeležba današnja od strani naroda nam daje pogum v delu za našo pravično stvar. Ljutomerski pevci zapoje: Podajmo si roke Sokoli. Predsednikom shoda je bil izvoljen deželni poslanec Ivana Kočever, ki je naznanil prvega govornika dr. Vladimira Ravnharija, podstarosta ljubljanskega Sokola. Ta je razpravljal o sokolski ideji, ki je življenske važnosti za Slovanstvo. Slika razvoj češkega Sokolstva, ki je že danaj presešlo število 50.000 članov. Povdarja važnost sokolske telovadbe, ki ne okrepi samo telo, ampak s popravom istega upliva tudi na duh. Sokolstvo pa ni namenjeno samo pojedinecem, nekaterim društvom, pritegniti hočemo cel slovenski narod, vse sloje, od skromnega delavca, kmeta do učenjaka v naše vrste. Kajti narod, sestavljen iz takih junakov, na telesu in duši, ne podleže nikdar. Konča s Tyrševim pomenljivim izrekom: Vsak narod je zamrl le vsled lastne krivde. Ne je eden izmed narodov ni izginil v svoji čilosti in vrednosti, vsakteri je padel, slab, ravnodušen in zavržen.

Kot drugi govornik nastopi dr. Pero Magdič, starosta varaždinskega Sokola. Ginjen se zahvali v imenu Hrvatskega naroda za izraze simpatije Slovencev ob času bede in trpljenja njegovega naroda. Povdarja, kako ga veseli pogled na zbrano zavedno kmetško ljudstvo ter globoko obžaluje, da se je vsled separatizma hrvatske inteligence hrvatski kmet odrival od narodnega dela. Lepega napredka slovenskega naroda se iskreno veseli, z vami mislimo in čutimo enako, ter zaključuje z besedmi: Živio slovenski narod, živio slovenski kmet. (Konec prih.)

Šuklje pred volilci.

III.

Šuklje v Litiji.

(Dalje.)

Ne da se tajiti, da je kapitalizem ustvaril deloma z ropi premoženja feudalnega gospodarstva, deloma s svojimi močmi to veliko svetovno gospodarstvo, bogastvo in večjo omiko. Res je pa tudi, da je ustvaril milijone sužnjev v delavcih. Priznam, da stvarja kapitalizem bolnišnice, da milijone izdaja za vzgojo mladine, priznam, da posamezni milijonarji, — bodi z dobrega sreča ali da dobijo kak križec ali baronstvo — za občne dobrodelne naprave kaj žrtvujejo, včasih tudi iz nagajivosti proti cerkvi.

Liberalizem tudi ni v sedanjem času n. pr. na Angležkem, Nemškem nasprotnik delavskih združenj. Še celo konsumnih, produktivnih združenj ne, dasi taka društva gmotno in duševno moč delavca jačijo. Ali vsi milijoni liberalcev ne postavijo enega usmiljenega brata ali sestre v bolnišnice, sirotišnice! — Ne morem sicer trditi kot zgodovinar, da je kat. cerkev dobro oskrbovala velikanska premoženja, ki so ji jih izročili tekom tisoč let verniki v pridobitev nebes. Duhovnik Miha Ratzinger je v večji knjigi dokazal, da je red prišel v oskrbovanje ubožnega denarja šele po meščanstvu. Pa nagajenje, ljubezen do revnih se ne da nadomeščati z denarjem, ali dobro urejeno knjigo o prejemkih in izdatkih.

Le krščanstvo daje čeznaravno ljubezen, ki se postavlja v službo revnih.

S to čeznaravno ljubeznijo, s čeznaravnimi močmi, ki jih daje kat. vera človeku, stopim v boj proti liberalnim in soc. demokratičnim idejam. Ni dvomiti, da je danes vsa materijalna eksistencija delavstva z familijami vred odvisna od vseh slučajnosti trga. Delavska moč je stvar trgovine. Nič tužnejšega se ne da misliti! To je moderni trg sužnje, prirezan po zoru našega ljudomilega, razsvetljenega, protikrščanskega liberalizma in prostozidarstva. Kako je bilo to drugače v srednjem veku. Kmeti delavec je bil preskrbljen na kmetiji, in v mestih so tedanje krščanske zadruge mojstrov dajale vsakemu delavcu gotov zaslužek, omejevali konkurenco! Sedaj vlada prostost obrti, prostost trgovine in suženstvo mej delavci. Delavec delavca v konkurenci izpodjeda in mu pritiska mezdo na najnižjo stopinjo. Nič več avtoritete, nič več vezanja človeka, ves svet mu je odprt! — Avtoriteti in slobodi so podlaga božje misli. Ljudje pa te misli napačno razumevajo, le nezmotljivi cerkev je v tem izvzeta, ker Bog vodi njene korake. In ta cerkev je postavila v srednjeveških zadruhah avtoriteto, ki je vezala zadruge in delavce na kmetiji po uzornih delavskih zadruhah. In brez-pogojna prostost! Tu imate prostost v obrti, v trgovini, pravico izseljevanja, kamor hočete, prosto ženitev, imate pa vsa družbo atomizirano, pulverizirano vse človeštvo imate razkrojeno v individue, katere vsak veter maje in po svetu razmeče. Tu imate jednaki ljudi! — Različnost ljudi je fizično in duševno neizmerena. Nobena moč sveta ne more dekretirati, da so vsi ljudje telesno in duševno jednaki. In te različne ljudi meče kapitalistično gospodarstvo na trg konkurence z vsem človeštvom. To je hudo delstvo, dasi ne s hudobnim namenom povzročeno. To lahko izpovem kot bivši liberalce. Ta različnost ljudi v njenih telesnih in duševnih močeh zahteva kategorično omejitev prostosti in avtoritete.

Ali to še ni vse. Delo je po treh momentih razločevati: Delo je potrebno sredstvo kruhoborstva, delo je pa tudi trpljenje, ki ga človek rad ne prenaša in delo je moralna moč, ki človeka višje dviga. Liberalci posebno na ta slednji moment važnost polagajo. Ali ta moment je razumeti le s pomočjo verstva. Samo iz časti, vrednosti dela se ne dela, se ne trpi. Paganski svet je delo mrzil in ga prepuščal sužnjem. Božja razodetja naše vere razvoljajo to nasprotje. Ta učijo, da je delo posledica greha, da je delo kazen, pa tudi sredstvo k spravi z Bogom. Vera nas uči, da je Bog človek ter kot sin delavca tudi sam delavec postal. Krščanstvo nas pouči s tem o vrednosti dela. Ono nam pa tudi kaže, da je kaj višjega, kakor so zemeljska blaga, ki trajajo le kratek čas našega življenja, ono nas uči, da bo delavec, ki svojo dolžnost stori, deležen nebeskih, trajnih blagov, in on dobro volje prenaša bridkosti, trpljenje svojega stanu.

Razločenjem dvojne delavce, krščanske in nekrščanske. Le krščanski delavec ima zadoščenje v delu, on ima pri delu ideje, ki ga dvigajo v nadzemjske višine, ki mu dajejo sredi reve zadovoljnost. Neki delavec je rob nezadovoljnosti, on kolne usodo, ki ga je uvrstila med delavce. Celot njegovo življenje je nenasiten glad. On ne gleda na delavca, božjega sina, ta pogled so mu vzeli njegovi liberalni in soc. demokratični prijatelji!

Liberalci in soc. demokrati svetujejo delavstvu, da se uči, omika. Revez pride utrujen iz tovarne. V njej ni smel niti sekunde v delu prenehati. Stroj goni tudi njega, on kontrolira vse delavce. Žena dela tudi v tovarni. Otroci letajo cel dan okoli, če niso upreženi v delo fabrike. Žena ne more vsled utrujenosti jestvin pripraviti. Zalostno izgleda po mali delavčevi sobici. Zdaj si pridobivaj omiko, zdaj beri, zdaj se tudi razveseljuj, kakor ti tvoji navedeni prijatelji svetujejo, ko z zaslužki komaj plačata stanovanje in borno kosilo. V krčmo greš, pijanec, razuzdaneč postaneš. Lepega veselja cerkvenih praznikov, svečanosti v cerkvah nimaš. Ali vidiš, kako tudi tukaj naša sveta cerkev zate skrbi! (Dale prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 18. avgusta.

— **Cesarjev rojstni dan** se je danes praznoval na običajni slovesni način.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je Nj. Veličanstvo cesar potom ljubljanske deželne vlade naznanilo svojo zahvalo povodom v letošnji veliki skupščini v Litiji naznanjenega mu izraza zvestobe in vdanosti.

— **Vencajzovo slovo.** Kleikalci so bili pred kratkem odstavili svojega drž. poslanca Ivana P. Vencajza, a dovolili so mu, veldu-

Renegat.

Povest iz tržaškega življenja.
(Po resničnih dogodkih spisal I. B.)

XII.

Žid Minzi ni verjel, da načrti puljskih utrd, za katere je žrtvoval vse svoje prihranke, niso ničesar vredni. Prepričan je bil, da ga hoče Sancin prevariti in zato je sklenil, da takoj brez odlašanja poskusi svoje načrte spraviti v denar. A Sancina ni hotel izpustiti iz oči, da bi mu kaj ne pokvaril. Zaradi tega je najel starega moža, ki ga je dobil na Rivi dei Schiavoni in mu naročil, naj zasleduje Sancina kamorkoli bi šel, sam pa je krenil v mesto, da poišče šefa generalnega štaba.

Sancin je kmalu po Minziju zapustil svoj hotel in šel v kavarno Kvadri. Minzije vohun mu je previdno sledil. V kavarni je Sancin slučajno naletel na inserat v nekem listu, da je oddati v najem prvo nadstropje male, blizu mesteca Mestre ležeče hiše.

— To bi bilo nekaj zame, si je mislil Sancin. Semkaj Emo morda le spravim, saj bi ne bila daleč od

Trsta in tudi meni bi to bivališče ugajalo. Na deželi bi bil in vendar blizu velikega mesta, v inozemstvu bi bil, torej na varnem in vendar takorekoč pred vratmi Trsta.

Odločil se je, da si hišico ogleda. Minzije opazovalec mu je vestno sledil na kolodvor, sedel ž njim v vagon in se ž njim peljal v Mestre, potem pa se tihotapski plazil za Sancinom po poljskih potih in med vinogradi. Bil je dober opazovalec in ko se je ob enem s Sancinom vračal v Benetke, je natančno vedel, da je Sancin dotično hišico vzel v najem za celo leto.

V mestu pa je mož dolgo čakal na Minzija. Šele ko se je že zmračilo, je prihitel Minzi ves zasopel na Rivo dei Schiavoni.

— Jeli doma? je vprašal najetega opazovalca.

— Doma!

Minzi je stekel po stopnicah in zalotil Sancina, ko je ta spravljal svoj kovček, da se ponoči vrne v Trst.

— Dobro, da vas dobim, sior capitano, je zaklical Minzi. Svetujte mi — rešite me! Jaz ne vem, kaj naj storim.

— Kaj se vam je tako posebnega zgodilo, da ste tako obupani? je vprašal Sancin.

— Nekaj strašnega! Jaz sem bil pri šefu generalnega štaba —

— Je li kupil načrte?

— Kaj še! Z veliko težavo sem prišel do njega. Ponudil sem mu načrte za 50.000 lir. A kaj je storil? Pogledal je načrte — nekaj govoril s svojim adjutantom, ali kaj je tisti častnik, ki je bil v prvi sobi, in nakrat sta prišla dva policaja in sta me aretovala.

— Ni mogoče, je zaklical Sancin.

— In še kako mogoče! Vlekla sta me na policijo, kjer so me najprej do kože preiskali in me potem zaprli. Šele proti večeru so me peljali pred komisarja, ki me je dolžil, da sem tat in goljuf. Po vsi sili je hotel vedeti, kje da sem načrte dobil in me dolžil, da sem hotel šefa generalnega štaba ogoljufati.

— Torej vidite, da sem govoril resnico, je sedaj rekel Sancin. Kako da so Vas izpustili.

— Ne vem. Nisem vprašal. Ko so mi rekli, da lahko grem, sem šel. Načrti pa so ostali na policiji. Kaj

naj storim? Svetujte mi, jaz si sam ne morem svetovati.

— Najboljše je, da jo čim prej odkurite iz Benetk, je rekel Sancin, in da se v prihodnje ne spuščate v stvari, katerih ne razumete, drugega sveta ne vem.

Minzi pa s tem svetom ni bil zadovoljen. Vsaj svoje načrte je hotel imeti. Če bi načrti ne bili ničesar vredni, bi mu jih bila policija vrnila — tako je modroval in zopet ga je obšel sum, da je vse to vpirznil Sancin.

Najeti opazovalec je sicer Minziju povedal, da je sledil Sancinu v Mestre in da je Sancin tam vzel hišico v najem, ali to Minzijevih misli ni premenilo.

Gotovo je Sancin pisal šefu generalnega štaba, naj reče, da so načrti stari; general me je dal aretirati, da bi se načrtov polastil — plačilo pa dobi Sancin. Žid se je tako zagrizel v to misel, da je sklenil ostati v Benetkah in zahtevati načrte ali plačilo, naj se potem zgodi karkoli. Sancin pa se je še to noč vrnil v Trst.

no, da se sme posloviti od svojih volilcev ter se vsaj navidez častno umakne v prejšnji svoj niš. Gosp. Vencajz je smel priti na Sukljejev shod in ko je dr. Šusteršič predlagal, naj se shod zahvali g. Ivanu Vencajzu za njegovo marljivo in uspešno delovanje, se volilci niso smejali, nego zagrmi so po dvorani gromoviti živio-klici. A ne samo, da se je klicalo »Živio«, tudi govoriti je smel g. Vencajz. »Slovenec« pravi, da je g. Vencajz »poročal o svojem delovanju, ki je bilo jako uspešno, bodisi na številnih shodih, bodisi na Dunaju, kjer je mnogo dosegel za svoje volilce; povdarjal je, da se v kratkem prične z gradbo črnuškega mostu«. To je vse, kar se je »Slovenec« zdelo vredno omeniti o delovanju g. Vencajza. Zakaj ni gosp. Vencajzu privoščil vsaj tega zadovoljenja, da bi bil povedal, kaj je dosegel. Zakaj trdi, da je g. Vencajz mnogo dosegel za svoje volilce, a ne navaja nobenega dejstva, saj bi to vendar volilce zanimalo. Tako pa bodo rekli, da jih »Slovenec« vara, in rekli bodo tako tem laglje, ker ni g. Vencajz proučeval, da se v kratkem prične z gradbo črnuškega mostu, marveč je to zaslug drugih faktorjev. Na ta način je lahko naštevati »zasluge«. Sedaj samo še treba, da bi g. Pfeifer na kakem shodu »povdarjal, da se v kratkem prične kaka zgradba — pa bomo imeli novo metodo, kako si prilastovati zaslug — drugih ljudi. Gosp. Vencajz je tudi povedal, zakaj je odložil svoj mandat: baje ker se je zet preselil v domovino in ker naša debla delo pri škofovi zavarovalnici. Šivar je pa v resnici malo drugačna. Poleg vzrokov, ki javnost nič ne brigajo, je bil glavni vzrok ta, da je g. Vencajz vsled dogodkov pri »Vinogradniškem društvu« postal politično nemogoč, da so tisti dogodki povzročili tudi razpor med njim in dr. Šusteršičem in da je škofova zavarovalnica v takem položaju, da dela klerikalcem velikanskih skrbi. Vse to skupaj je z notorično marljivostjo, s katero se je gosp. Vencajz ogibal parlamenta, povzročilo, da je dobil »modro polje«. Kako malo reflektirajo klerikalci na g. Vencajza »delo v domovini«, o tem se prebrča slovenska javnost v prihodnosti. Gosp. Vencajz je izginil pod klerikalni oder in kot politik ne pride več na dan. Sicer bi se spodobilo, da bi g. Vencajzu napisali primeren nekrolog, ali ker ga klerikalci tako bagatelizirajo, da mu še ob slovesu ne privoščijo več kot pet vrst, se tudi nam ne zdi potrebno, da bi se pečali z njim. Dovolj je, če rečemo: kakršen mož — taka stranka, sicer pa naj mu sveti večna luč!

— **Še nekaj besed „Edinosti“.** Piše se nam iz Trsta: Izvrstno ste odgovorili naši »Edinosti«, ki skuša z vednim drežanjem, nerazumem in napadanjem odvrniti splošno pozornost od tržaških razmer. Kratek je bil vaš odgovor, a zalegel je, o tem ste lahko prepričani. Sicer bi se dalo na »Edinosti« članke še to in ono povedati, a omenimo naj le nekaj. »Edinost« je v svojih člankih opetovano povedala, da nimamo tržaški Slovenci svojega državnega poslanca. S tem je hotela reči, da ne more tržaških razmer spravljati v državni zbor. To je pač čuden izgovor. Prepričani smo, da se bo vsak slovenski poslanec rad z vsemi močmi zavzel za nas, če bi ga naši voditelji naprosili. Gospod Spinič na primer se je vendar že dostikrat in jako krepko zavzel za tržaške Slovence in bi to gotovo zopet storil. Škoda je sicer, da nimamo svojega posebnega poslanca, a hvala Bogu, saj imamo dobrih prijateljev. — »Edinost« se je tudi sklicevala na neštete shode, ki so se vršili pri nas. Shodov je bilo dosti, to radostno priznamo. Ali pa ve »Edinost«, kdo jih je prvi povzročil? Prav »Slovenski Narod«. Ta je pred nekaj leti grajal, da se v Trstu in v okolici ne prirejajo shodi. Takrat se je »Edinost« silno hudovala, češ, ni mogoče, razmere so take, da ne kaže shodov prirejati itd.

itd. Ali ti izgovori niso nič pomagali, ljudje so izprevideli, da je imel »Slovenski Narod« prav, začelo se je s shodi in ti so rodili najlepše vapehe. Tu se vidi, da »Narodovica« informatorji vendar niso tako napačni ljudje, kakor jih slika »Edinost«. Ti informatorji ne žele družega, kakor blagor in srečo Slovencev v Trstu, in ker ne hrepene ne po mandatih, ne po kakem vodstvu, ne po kaki koristi za svoje osebe, so gotovo objektivnejši presojevalci tržaških razmer, kakor tisti, ki imajo vaje v rokah. — »Edinost« se je v svojih člankih tudi zgražala, da bi mogli Slovenci kdaj z Dompierijevo stranko iti v boj proti vladajoči stranki. Zakaj pa ne? Saj ni še tako dolgo, kar so Slovenci v I. razredu glasovali z irendento in da je irendenta prav s pomočjo Slovencev zmaga. Takrat se je šlo za to, da se Rinaldini po dera. Sicer Rinaldini ni padel, ali dobil je z nastopom Slovencev silen udarec njegov vpliv je bil podkopen, njegov ugled na Dunaju silno oskoden. Taka stranka, kakor smo Slovenci v Trstu, mora porabiti vsako priliko, da svoje nasprotnike oskoduje, kajti čim večja je zmešnjava v laškem taboru, tem bolje za nas. Sicer pa bo že še prilika, da o tem izpregovorimo kaj več.

— **Klerikalna omika.** Z Jesenic se nam piše: Dne 12. t. m. vršil se je protestantovski pogreb otroka slovenskega čevljarskega mojstra Trojerja. Spreved je šel mirno in po svojem obredu od hiše žalosti na pokopališče. Pri zgornji Kraševčevi prodajalni se je oglasila neka klerikalna ženska ter se izrazila: »fej, to je grdo« ter je pljuvala za pogrebci. Pri Gregorjevčevi hiši na Jesenicah se je tamošnja prodajalka živeža tudi oglasila s psovko »to je protestantovska band«. Klerikalna omika, kje si? Ali katoliški duhovniki take uže tiste reveže, ki jim še kaj verjamejo. Tukaj na Jesenicah kmalu ne bodo protestantje varni pri belem dnevu, nositi svoje rajne na omenjeni prostor za mrtve ter jih bodo morali doma pokopavati na vrtili. Ali je to omika? Ali je to lepo? Ali so to tudi Kristusovi nauki? Ni li Kristus rekel, ljubite tudi svoje sovražnike. Klerikalci pa na javnih prostorih mirne pogrebe grdo zasramujejo! To je škandal!

— **Slovenski člani trgovske bolniške blagajne! Pozor!** Zvedeli smo iz zanesljivega vira, da so imeli nemški člani tega društva pretečeno nedeljo zaupno zborovanje glede volitev v trgovsko bolniško blagajno. Kakor se sliši, se Nemci prav resno pripravljajo za volitev ter menda že sedaj pozivljajo vnanje člane k volitvi. Govori se tudi, da imajo v to svrhu agitacijski fond na razpolago, kar jim seveda delovanje olajšuje. Iz tega se razvidi, da se nameravajo Nemci blagajne popolnoma polastiti. To pokazali so že pri zadnjih razveljavljenih volitvah, ko so hoteli par dosedanjih zaslužnih slovenskih odbornikov strmolga viti ter so na njih mesta kandidirali zagrizene nemškutarje. Če bi ne bila pri zadnjih volitvah tudi udeležba od strani slovenskega trgovstva precejšnja, uresničil bi se bil nemški poskus, se blagajne polastiti. Kaj dela sedaj slovensko trgovstvo? Ali mirno čaka, da ugrabijo Nemci to za trgovstvo velevažno društvo? Slovensko trgovstvo, posebno še g. trgovce naravnost pozivljamo, da store pri prihodnjih volitvah svojo dolžnost ter pridejo vsi do zadnjega na volišče, ker prava sramota bi bila, da bi radi brezbriznosti slovenskih članov dobili Nemci blagajno v roke in si prilastili za vedno lepih tisočakov.

— **Umrla je v Reki soproga g. Vatroslava Holza,** gospa Lucija Holz.

— **Umrl je v Gmundenu** okrajni glavar iz Sentvida na Koroškem Ernest pl. Goethem de St. Agathe.

— **Zdravo blago!** Piše se nam: Vaš cenjeni list od petka pri naša notico, da je umetni kis stropen. To naj si zapomnijo usmiljenke v ljubljanski bolnici, ki so vedno kupovale tak kis od židovske

tvrdke Grünvald & Comp. iz Budimpešte po nekem ljubljanskem agentu, čegar ime je na razpolago. — **Poroča.** Včeraj, dne 17. t. m. se je na magistratu kraljevskega glavnega mesta Prage poročila pisateljica gđ. Zofka Kvedrova s hrvatskim literatom in cand. med. gosp. Vladimirov Jelovškom. Iskreno čestitamo!

— **„Mesramnost.“** Pod tem zaglavjem smo včeraj poročali, da je bila neka češka družba na Bleiweisovi cesti poškrabljena z vodo. Izkazalo se je, da je to storil 10-leten deček, da se je torej zgodila otrobarija.

— **K 25letnici okupacije Bosne in Hercegovine** bodi še sledeče omenjeno: Razun že omenjenih gospodov stekla sta si posebnih zaslug za prireditve iste g. zapisnikar Ženko ter načelnik dekoracijskega odseka g. Jenko. Pozabiti tudi ne smemo omeniti dveh pristnih Turkov, katera sta pri uhođu prav pridno motrila občinstvo ter s svojo marcijalno postavo obujala mnogo pozornosti.

— **Pogreb Jos. Kordeža** vršil se je precej slovesno, spremil ga je ves slavnostni odbor ter podaril venec z napisom.

— **Veliko vrtno veselico** priredi pevsko društvo »Ljubljana« v nedeljo dne 23. t. m. na Kozlerjevem vrtu s sodelovanjem slavne ljubljanske društvene godbe. Spored: Petje, godba, šaljiva pošta, panoptikum in razne druge znamenitosti, bengaličen ogenj itd. Ob 6. uri se spusti 4 metre visok zrakoplov v zrak. Začetek ob 3. uri popoldne. Ustopenina 40 vinarjev za osebo. Častiti gg. podporni člani in otroci so vstopnine prosti. Posebna vabila se ne razpošiljajo. V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica v nedeljo 30. t. m. Odbor.

— **Nagrobni spomenik rod-bine Valvazorjeve,** ki se nahaja v župni cerkvi v Polhovem gradu, se bo prenesel v novo cerkevno zgradbo; sploh so namerava vse zgodovinsko važne stvari vzditi v novo cerkev, da se na ta način ohranijo.

— **Prošnja.** Častita načelnika podružnic družbe sv. Cirila in Metoda, ki za leto 1903 še niso naznanila število svojih udov, t. j. ustanovnikov, letnikov in podpornikov, se ponavljajoč lepo prosijo, naj jih družbinemu vodstvu kar po dopisnicah naznanejo do 5. septembra t. l.

— **Podpora.** Poljedelsko ministrstvo je dovolilo mlekarji drugi v Hobovšah, politični okraj Kranj, enkratno državno podporo v znesku 800 K.

— **V Šmihelu-Stopičah** je padla težka deska na podguro leto staro Ano Jenič in jo na mestu ubila.

— **Na Kamniškem sedlu (Jermanovih vratih 1879 m)** je bil dne 13. t. m. opoldne 10 minut precej močan potres (bučanje in sunki) privlačil se od severno-vzhodne strani. Takoj drugi dan, 14. t. m. ob 11. uri 17 minut predpoldnem pa še mnogo hušji, okolo šest sekund trajajoč potres (bučanje s trdnim sunkom, valovitim tresenjem in bučanjem). Tudi v Logarski (Logarjevi) dolini, kjer se je obhajala dne 15. t. m. desetletnica savinske podružnice »Slovenske planinskega društva«, je bil takrat tudi takšen potres. Desetletnica savinske podružnice se je slavno obnesla Udeležencev je bilo čez sto.

— **Mestna hiša v Novem mestu** že zdavno ne odgovarja niti potrebam, še manje pa modernim zahtevam. Zato je mestni občinski zastop dne 14. t. m. sklenil sezidati nov vsem modernim zahtevam vztrajajoč rotovž. Za stavbo se je določila svota 45.000 K. Za načrte ste se razpisali 2 nagradi po 400 in 200 K. Mestni uradi se preselje že v kratkem v novo Kočevarjevo hišo pri mostu, ker se namerava takoj s stavbo pričeti; v to pa je potrebna najprvo stara zgradba podreti.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Razdrtem** priredi v nedeljo, dne 23. t. m., popoldne v prostorih gosp. Filipa Kaučiča svojo društveno veselico s tombolo, plesom, petjem in prosto zabavo. Pri veselici svira sl. tamburaški zbor iz St. Vida pod vodstvom g. Etlardja Žvanut. Začetek veselice ob 4. uri, vstopnina prosta, tablice za tombolo po 40 vin., ples po 20 vin. Kjer je čisti dobiček namenjen za potrebe gasilnega orodja, se preplačila hvaležno sprejemajo.

— **Železniški minister vit. Wittek na Koroškem.** Dne 15. t. m. je prišel železniški minister v Beljak, od koder se je podal v Rožek ter si ogledal dela pri predoru skozi Karavanke.

— **Vožna zveza med Vipavo in Ajdovščino.** G. Matija Wasmeyer v Vipavi je dobil oblastveno dovoljenje, da sme prevažati ljudi v to prikladnih vozovih med

Vipavo in železniško postajo Ajdovščino. Omnibusi bodo po štirikrat na dan vozili iz Vipave v Ajdovščino in nazaj. Voznina znaša za osebo po dnevu 80 vin., zjutraj in zvečer pa 1 K 20 vin.

— **Rovinj brez vode.** Mesto Rovinj je zopet brez vode. Vodo morajo dovažati z železnico iz Rakitovića ali pa z ladjo iz Trsta.

— **Dr. Franko Potočnjak in Vitomir Korač v Zagrebu** sta bila po več nego trimesečnem preiskovalnem zaporu včeraj izpuščena iz ječe.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem dežel-nem sodišču: 1) Janez Steinkogler, podobar, sedaj v tukajšnji prisilni delavnici, je v disciplinarnem zaporu paznika, ko mu je ta hrano prinesel, zmerjal »s prokletim psom« in ga nato s pestjo po obrazu udaril; obsojen je bil na 6 mesecev ječe. — 2) Lovre Trebušak, mizarški pomočnik pri Sv. Ani, je v pretepu z Gašperjem Golmajerjem zvečer 26. mal. srpana tega z nožem v levo ramo in leve podlehiti sunil in ga težko ranil; obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe. — 3) Franc Košenina, posestnika sin na Spodnji Senici, je iz jeze, ker mu oče neče izročiti domačije, grozil, da bo tisti rodni sestrji, katera bo prevzela posestvo, s sekiro glavo odsekala, tudi je doma razbijal po sobi in svojo mater s pestjo pod desno oko udaril. Obsojen je bil na 3 tedne težke ječe. — 4) France Černe, posestnika sin v Spodnjem Kašlju, se je dne 14. mal. srpana t. l. v Plavnikovi gostilni pri igri »enindvajset« sprl s svojimi soigralci, začel je s stolom razbijati in ko so ga iz gostilne iztirali, vrnil se je nazaj z odprtim nožem v roki ter sunil Janeza Plevnika na levo stran obraza, Franceta Dobruto pa v leve medlehti. Sodišče ga je na 7 mesecev težke ječe obsodilo. — 5) France Švegelj, bajtarja sin iz Ivanjega sela, in 6) Jožef Želič iz Zidanega mostu sta jo hotela brez dovoljenja in potnega lista popihati v Ameriko, ne da bi preje zadostila svoji vojaški dolžnosti. Švegelj je bil obsojen na 12 dni, Želič pa na 10 dni strogega zapora in vsak še na 10 K denarne globe.

— **Izgredi ponočnjakov.** V noči od petka na soboto so v Krakovskih ulicah trije ponočnjaki ustavili hlapca Matevža Zdešarja stanujočega na cesti v mestni log št. 20 in ga je eden prejel in vrgel ob tla. Zdešar je zbežal. Ponočnjaki so se začeli na to med seboj pripraviti in pretepavati. To slišal je zidar Jakob Bizjak, stanujoč v Krakovskih ulicah št. 22 in šel gledat iz stanovanja na ulico kaj da se godi. Komaj pa so ga ponočnjaki zagledali, je priskočil eden k njemu, mu dal zaušnico in strgal rokav pri rajsici. Mejem pa je bil prišel redar, ki je enega ponočnjaka prijel, druga dva pa sta mu ušla. — V isti noči sta se na Mestnem trgu pleskar N. N. in slikar I. S. sprla in stlepa.

— **Sleparka.** V soboto okrog 8 ure zvečer prišla je v gostilno Ivane Tomšičeve na Opekarski cesti št. 46 neka ženska srednje velikosti, precej debela, ki je imela tudi enega otroka seboj. Le-ta ženska je spila v gostilni pol litra vina in dala Tomšičevi znamko, kakršne se rabijo pri igrah. Ko je Tomšičeva ogledovala znamko, je rekla ženska, da je zlat že zelo obrabljen, ker je novi denar tako slab. Tomšičeva je dala nato ženski 9 K 80 vin. nazaj, meneda, da je znamka zlat za 10 K.

— **Strážnika lotila** sta se v soboto ponoči v Kavčičevi gostilni v Slomškovi ulici št. 27 neki vojak in zidar Vinko Košar. Strážnik je bil prišel v gostilno napovedat policijsko uro in je na prošnjo natakarice pozval goste, naj zapuste gostilno. Vojak in zidar sta se nato spustila v strážnika in zidar ga je zgrabil in mu raztrgal bluzo.

— **S sekiro napadel** je v nedeljo ponoči posestnikov sin Jernej Sajovic iz Olševke 24 let starega čevljarskega pomočnika Iv. Nagliča iz Olševke št. 24 občina Šenčur pri Kranju in ga udaril po desni strani obraza, da mu je poškočoval čeljust in zbil 6 zob. Ivan Naglič je bil pri peljan v deželno bolnico.

— **Nepreviden voznik.** Posestnikov sin C. D. je vozil včeraj popoldne na križpotu Marije Terezije in Bleiweisove ceste tako naglo in neprevidno, da je zadel v voziček, na katerem je peljal Peter Šerbenec, hlapec »pri Sonu« zaboje z butelj-kami in je vrgel eden zaboj z voza, da so se buteljke ubile in vino razlilo.

— **Dva prsta odtrgalo.** Ključarskemu vajencu Avgustu Robiču, v delu pri Pilotu na cesti na Rudolfovo železnico, je včeraj popoldne v delavnici strgarski stroj od trgal prstanec in meziniec na desni roki.

— **Žepna tatvina.** Antonu Žgajnarju, hlapcu pri Jebačinu na Rimski cesti št. 11, je bila v Pogo-

reljevi gostilni na Rimski cesti št. 19 iz žepa ukradena denarnica, v kateri je imel okoli 13 K denarja.

— **Psa povozil** je včeraj popoldne na železniškem prelazu na Dunajski cesti poštni vlak.

— **V Ameriko** se je odpeljal danes ponoči z južnega kolodvora 73 Slovencev in 74 Hrvatov.

— **Izgubljene in najdene reči.** Delavka v tobačni tovarni Marija Tome, stanujoča v Spodnji Šiški št. 110 je izgubila v soboto popoldne neke v mestu srebrno žensko uro. — Zlatarski vajenec Hinko Kadruka, stanujoč v Čevljarskih ulicah št. 2, je izgubil na poti od doma po Židovskih ulicah in Dvornem trgu do Kongresnega trga zlat poročen prstan. — Sedlar Filip Razingar, stanujoč na Rimski cesti št. 19 je izgubil na poti od Izrišča po Erjavčevi cesti, Kongresnem trgu in Šlenburgovih ulicah do glavne pošte srebrno uro in kratko verižico. — Filip Kobal, marker v kavarni »Valvazora« je našel 15 t. m. ob pol 11. uri ponoči pred kavarno dva bankovca po 50 K, katera je bil izgubil potnik Karol Vilhar, stanujoč v Sv. Florijani ulicah št. 29. — Dajak Josip Počivavnik, stanujoč na Sv. Petra cesti št. 85 je našel 15. t. m. popoldne v »Zvezdi« srebrno žepno uro in nikelnasto verižico. — Na poti od Vodnikovskega trga, Pred Škofijo in po Mestnem trgu je izgubila neka dama zlat naločnik. — Na poti od Franca Jožefa ceste po Lat-termanovem drevoredu do cirkusa je bila izgubljena kratka nikelnasta verižica. Od Židovskih ulic do »Zvezde« se je izgubil zlat ščipalnik. Oda se naj proti dobri nagradi v upravnistvu »Slov. Naroda«

* **Najnovejše novice.** Za ustanovitev žurnalistiške šole je daroval urednik »Newyork Worlda«, Avstrijec Pulitzer, 2½ milijona dolarjev. Šola se spoji z ondoto univerzo »Kolumbia«. — Velike skale so se zvalile pri Lingenau na Tirolskem na železniško progo ter je zasule na 40 metrov. — Trpinčenje vjetnikov. Pri sodišču Wadowice v Galiciji se vrši pravda zoper policijskega nadzornika Chylinskega in podrejene policajce, ki so grozovito trpinčili jetnike, da bi jih prisilili k priznanju. — Potres so čutili včeraj zjutraj dvakrat v Zagrebu. Drugi sunek je trajal 7 sekund. — Nesreča na železnici. Blizu Cvikave je zdrknul vlak s tira. Tri osebe so mrtve, 20 jih je težko, 20 pa lahko ranjenih. — Roparski umor. V Hamburgu so našli loterista Davida Lewya umorjenega in oropanega. — 81 kilometrov v eni uri je prevozil na biciklu pri svetovni dirki v Parizu Francoz Dangler ter prekosil vse dosedanje dirkače. — Zaradi samomorov v italijanski armadi je izdal vojni minister Ottolenghi tajno okrožnico vsem vojaškim oddelkom. V isti se naroča, naj ne bodo predstojniki z vojakom nikoli osorni ter naj ne opustijo pri občevarju z vojaštvom očetovskih čutil in dostojnega vedenja. — Čin blaznika. V Brlogu pri Karlovcu je 24letni blazni Jakob Ribarič s sekiro ubil svojo mater, užgal hišo ter se potem usmrtil.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 18. avgusta. Danes se na borzi raznaša vest, da je bolgarska vlada že zaukazala mobilizacijo bolgarske armade.

Budimpešta 18. avgusta. Cesar pride jutri sem in sprejme tekom prihodnjih dni voditelje vseh važnejših parlamentarnih skupin, izvzemši voditelje neodvisne stranke.

Petrograd 18. avgusta. Rуска eskadra se vsidra v Bosporu. Ta demonstracija ni naperjena proti sultanu, nego naj varuje sultana pred dvorno kamarijo, da se preprečijo še večje zmešnjave na Balkanu.

Petrograd 18. avgusta. Eden voditelj macedonske revolucije se je izrekel napram zastopniku »Pet. Ved.«, da to, kar se sedaj godi v Macedoniji, še ni nič proti temu, kar se zgodi. Vstaši imajo dovolj orožja in bodo z dinami-tom izvojevali neodvisnost Macedonije.

Carigrad 19. avgusta. Vlada razglasa, da so vstaši požgali 94 hiš broječo mohamedansko vas Zire pri Monastiru.

Carigrad 18. avgusta. Vsled dinamičnega atentata pri postaji Amato, 48 km od Soluna proti Skoplju, je ves železniški promet ustavljen. Eksplozija je bila strahovita, relsi so bili vrženi

do 100 m daleč, pet vagonov je bilo popolnoma raznešenih. Več potnikov je bilo ubitih in ranjenih. Pri postaji Zelenika so našli vse pripravljene za nov atentat. Straža je bila ubita, 4 vojaki pa ranjeni. Orožniki so kar na mestu ustrelili štiri delavce, ker so bili na sumu, da so v zvezi s temi atentati.

Helsingfors 18. avgusta. Tu se je potopila neka ladja; 40 oseb je utonilo.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Drždni kurzi dunaj. borze 18. avgusta 1903.

Salobni papirji.	Denar	Blago
1/2% majeva renta	100.25	100.45
1/2% srebrna renta	100.15	100.35
1/2% avstr. krona renta	100.55	100.75
1/2% zлата	120.90	121.10
1/2% ogrska krona	98.70	98.90
1/2% zлата	119.75	119.95
1/2% posojilo dežele Kranjske	99.75	100.75
1/2% posojilo mesta Spilje	100.00	100.00
1/2% posojilo mesta Zadra	100.00	100.00
1/2% bos. herc. žel. pos. 1902	101.10	102.10
1/2% bos. žel. banka k. o.	99.60	99.80
1/2% zast. pis. gal. d. hip. b.	99.60	100.30
1/2% pešt. kom. k. o. z	101.00	101.70
1/2% 10% pr.	106.40	107.40
1/2% zast. pis. Innerst. hr.	101.00	102.00
1/2% ogr. centr.	100.50	101.50
1/2% deželne hranilnice	100.50	101.50
1/2% zast. pis. ogr. hip. b.	100.00	100.85
1/2% obl. ogr. lokalne žel.	100.00	101.00
1/2% leznice d. dr.	100.00	101.00
1/2% češke ind. banke	100.00	101.00
1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98.50	99.50
1/2% dolenskih železnice	99.50	99.75
1/2% juž. žel. kup. 1/2% 1/2%	304.00	305.00
1/2% av. pos. za žel. p. o.	100.60	101.20

Srečke.	170	179
Srečke od leta 1854	153.7	154.75
„ „ 1864	246	251
„ „ 1864	156	157.50
„ „ 1864	278	282
„ „ 1864	260.50	266.50
„ „ 1864	86.90	88.90
„ „ 1864	118.75	119.75
„ „ 1864	18.80	19.80
„ „ 1864	436	441
„ „ 1864	83	87
„ „ 1864	80	84.50
„ „ 1864	72	75.50
„ „ 1864	54	55
„ „ 1864	26.50	27.50
„ „ 1864	68	72
„ „ 1864	78	82
„ „ 1864	464	469

Državne železnice.	78	79
Državne železnice	663.25	664.25
Avstr.-ogrsko bančno del.	1588	1593
Avstr. kreditne banke	658.25	659.25
Ogrske	729	730
Živnostenske	262	263
Premogokop v Mostu (Brux)	645	655
Alpske montan	363.50	364.50
Praske želez. ind. dr.	1655	1665
Rima-Muranyi	454	455
Trboveljske prem. družbe	379	380
Avstr. orožne tovar. družbe	360	361
Češke sladkorne družbe	155	157

Valute.	11.34	11.38
C. kr. cekin	19.07	19.09
20 franki	23.47	23.45
20 marke	23.92	24
Sovereigns	117.32	117.52
Marke	95.15	95.30
Laški bankovci	253	253.75
Rubliji	4.84	—
Dolarji	—	—

Zitne cene v Budimpešti.

Termin.	za 50 kg K	7.34
15. maja do oktobra	50	7.61
1. apr. 1904	50	8.17
1. oktobra	50	6.38
avg.	50	6.15
Koruzna	50	5.07
1. maj 1904	50	5.38
1. oktobra	50	5.59
1. maj 1904	50	5.59

Nekoliko ceneje.

Rogaški nareja apetit, povspušje prebavljanje in ureja odvajanje.

Tempel-vrelec

Coxin

novi sredstvo za razvijanje fotografskih plošč, filmov i. t. d.

brez temnice

pri dnevni ali umetni svetlobi (postavno zavarovano), se dobi v vseh zadevnih trgovinah. (1776-5)

Coxin ni nikak barvani razvijalec.

Coxin ne potrebuje nikakih novih aparatov in se vedno lahko rabi.

Le za prekupe.

Družba za izvoz Coxina
Dunaj, VII/2, Breitengasse 9.

Angeljnovi milo

Marzeljsko (belo) milo.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 13. avgusta: Matevž Jager, nadarinar, 84 let, Japljevo ulice št. 2, naduha. — Neža Dežman, gostija, 73 let, Wolfove ulice št. 6, Marasmus semilis.

Dne 14. avgusta: Marija Cvelbar, gostija, 73 let, Orlove ulice št. 5, Marasmus semilis — Ivana Žnidaršič, komptuaristinja, 2. let, Stari trg št. 13, Nephritis. — Marija Plestenjak, delavčeva hči, 1 dan, Velike čolnarske ulice št. 5, življenske slabosti. — Ivan Selan, delavec, 76 let, Sredina št. 11, Paralysis cordis.

Dne 17. avgusta: Vincencij Židan, čevljarjev sin, 1 mes., Zalokarjeve ulice št. 6, Bronchitis capill.

V hiralnici:

Dne 16. avgusta: Viktor Kalčič, mestni ubogi, 36 let, Tubercul pulm.

V deželni bolnici:

Dne 10. avgusta: Lorenc Kos, vrtnar, 77 let, Hydrops universal. — Henrik Aulitzky, tapetnik, 74 let, Oedema cerebri. — Jakob Logar, hlapec, 24 let, jetika. — Lovrenc Prestopnik, pekovski pomočnik, 50 let, jetika.

Dne 11. avgusta: Melhior Wriesnig, žičar, 38 let, Gangraena pulm.

Dne 12. avgusta: Vincencij Lipovšek, gostja, 44 let, Pyo-Pneumothorax. — Marija Petschauer, dninarica, 25 let, Pyo-Pneumothorax.

Dne 13. avgusta: Alojzij Sonc, dninar, 23 let, Anaemia acuta.

Dne 14. avgusta: Fran Zemljan, rejenček, 8 let, Pneumonia.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.9. Srednji srčni tlak 756.0 mm.

August	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Večrovi	Nebo
16.	9. zv.	736.4	18.0	sl. jvzhod del. jasno	
17.	7. zv.	736.8	14.2	sl. svzhod oblačno	
	2. pop.	734.3	20.1	sr. svzhod pol. oblač.	

9. zv. 733.3 15.4 brezvetr. sk. oblač.
18. 7. zv. 735.5 10.3 sl. jvzhod megla
2. pop. 733.7 22.5 sl. sever jasno

Srednja temperatura nedelje in ponedeljka 20.° in 16.6°, — normale: 18.8° in 18.7°. — Mokrina v 24 urah: 0.1 mm in 2.7 mm. —

Zahvala.

Globoko ginjena po mnogostevnih dokazih sočutja ob času bolezni in smrti svoje preljubne hčerke, oziroma sestre, gospodičice

Ivanke Žnidaršič

kontoristinja

smatram za dolžnost, za to kakor tudi za mnogobrojno spremstvo preminule k njenemu zadnjemu počivališču in sednjej za darovane krasne vence v svojem kakor tudi v imenu svojih otrok vsem sorodnikom in znancem izreči najodkritosrčnejšo, najglobljejo zahvalo.

Ljubljana, 16. avgusta 1903.

Ana Žnidaršič.

(2127)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Invod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbič. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osebni vlak v Trbič, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbič, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregec, Curih, Genova, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbič, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I. in II. razreda). — Praga v Novo mesto in v Kocervje Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kocervje, ob 1. uri 6 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kocervje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiča. Ob 3. uri 25 m jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m jutraj osebni vlak iz Trbiča. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I. in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genova, Curih, Bregec, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta, čez Kleia Reifling iz Steyr, Linc, Budjevic, Plzna, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — Ob 8. uri 58 m zvečer osebni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 45 m ponoči osebni vlak iz Trbiča od 1. julija do 15. septembra, ob nedeljah in praznikih. — Praga iz Novega mesta in Kocervje. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novega mesta in Kocervje, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kocervje in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (1719)

S

sta najbolj koristni štedilni mili

za hišno rabo!

Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah.

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo se tako sprejme v manufakturni trgovini

J. Keber (2010 4)

v Ljubljani, Stari trg št. 9.

Železniške šine

40 do 45 milimetrov visoke, že obrabljene z vezmi vred, kupim.

Cena za kilogram ali meter dolžine blag voli naj se naznani pod „J.“ poste restante Vrhnika. 2117

Stanovanje

v prvem nadstropju s 3 sobami, kuhinjo in jedilno ahrambo ter jedno stanovanje v pritličju s 3 sobami, kuhinjo in kletjo odda se s 1. novembrom.

Več se izve v Kolodvorski ulici št. 24. (2128-1)

Hiša

dobro zidana, obdana z velikim vrtom, v katerem je vodnjak, je na prodaj v Metliki.

Več se izve pri lastniku te hiše Emanuelu Fux-u starejšemu v Metliki h. št. 129. (2125-1)

U založbi L. Schwentnerja v

v Ljubljani je pravkar izšlo

„3 naših krajev“

spisala

Zofka Kvedrova

Cena broš. 2 K 50 h, po pošti 2 K 60 h.

Znana pisateljica je s to zbirko črtic in povesti dokazala, kako bistro je opazovala in preskušala našega kmeta, čegar enostranski verski in drugi nazori tako čisto pridejo v trpko uasprotje z nazori moderno izobraženega človeka, ki je tudi izšel iz njegove srede.

Med vrsticami je precej satire in sarkazma. Zanimivo berivo! Elegantna oprema!

Učenec

za kotlarsko obrt

se sprejme v Konjušnih ulicah št. 13. 2111-2)

Učenec

za kotlarsko obrt

se sprejme v Konjušnih ulicah št. 13. 2111-2)

V najem se odda takoj

na jako ugodnem prostoru tik železniške postaje v Logatcu

gostilna

s prodajalno vred.

Gostilna ima v pritličju prostorne gostilniške sobe, kuhinjo z vodovodom in v prvem nadstropju sobe za tujece.

Več se poizve pri Virantu, restavracija, Logatec, Notranjsko. 2113-2)

Elegantne zalepke za

šaljivo pošto

vedno v zalogi pri 5

Jvanu Bonaču

v Ljubljani.

Cena 100 komadov 3 K.

Muhe so zopet sitne!

Edina, vsaki zahtevi zadostna priprava za uničenje teh škodljivcev je ameriški

„Tanglefoot“.

En sam list jih vjame in obdrži do 2000. Dobi se v vseh trgovinah po 10 vinarjev list. (11-185)

Glavna zaloga za Kranjsko:

Edmund Kavčič

v Ljubljani.

Št. 9544.

Razpis.

V Mokronogu je izpraznjena služba

provizoričnega deželnega živinozdravnika.

S to službo so združeni dohodki letnih 1.200 K, in sicer pripade od tega 800 K na deželni zaklad, 400 K pa na okrajno blaginico za sodni okraj Mokronoški.

Prosilci za to službo pošljejo naj

do 26. avgusta 1903

podpisanemu deželnemu odboru svoje, z dokazili starosti, znanja slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški usposobljenosti opremljene prošnje.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 10. avgusta 1903.

Glavni trg št. 5, Ljubljana.

Tvrka Kapamacsija & Bondi

O. Bernatović, poslovodja

priporoča slavnemu občinstvu svojo največjo zalogo

konfekcijskega blaga

za gospode in dame po najnižjih cenah.

Velespoštovanjem

O. Bernatović, poslovodja.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in ekskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavejce.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vožne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloži denar obrestuje od dne vloge do dne vzigaja. (2975-108)

Promet s čeki in nakaznicami.